

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 2940/05
08.12.2005. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Dragiše Slijepčevića, predsednika veća, Slobodana Spasića, Ljiljane Ivković - Jovanović, Nadežde Radević i Nikole Stanojevića, članova veća, u pravnoj stvari tužioca AA, koga zastupa punomoćnik AB, advokat, protiv tuženih BB i VV, koje zastupa punomoćnik BV, advokat, radi pobijanja dužnikovih pravnih radnji i utvrđenja, odlučujući o reviziji tuženih izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Novom Sadu posl. br. Gž.4793/04 od 14.7.2005. godine, u sednici veća održanoj dana 8.12.2005. godine, doneo je

P R E S U D U

Revizija tuženih se delimično USVAJA, pa se presuda Okružnog suda u Novom Sadu posl. br. Gž.4793/04 od 14.7.2005.godine, delimično PREINAČUJE, tako što se žalba tuženih delimično UVAŽAVA i presuda Opštinskog suda u Novom Sadu posl.br.P.712/03 od 20.4.2004. godine delimično PREINAČUJE tako što se na utvrđeni iznos glavnice od 16.998,84 evra određuje kamata po stopi utvrđenoj od strane centralne evropske banke, u dinarskoj protivvrednosti od 24.1.2004. godine do isplate.

U ostalom delu revizija tuženih se kao NEOSNOVANA ODBIJA.

ODBIJA SE zahtev tužioca da mu tuženi naknade troškove odgovora na reviziju.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Novom Sadu posl.br. Gž.4793/04 od 14.7.2005.godine žalba tuženih je odbijena, i potvrđena je, presuda Opštinskog suda u Novom Sadu posl.br. P.712/03 od 20.4.2004. godine u delu kojim je tužbeni zahtev tužioca usvojen te utvrđeno je ugovor o poklonu nepokretnosti bliže označenih u stavu drugom izreke zaključen dana 11.7.2000. godine između GG, kao poklonodavca s jedne strane i tuženih, kao poklonoprimaoca s druge strane, overen kod Opštinskog suda u Novom Sadu - Odeljenje u __ pod Ov.br.769/2000 od 11.7.2000. godine bez pravnog dejstva prema tužiocu, koliko je potrebno za ispunjenje tužiočevih potraživanja u iznosu od 16.998,84 evra u dinarskoj protivvrednosti na dan isplate, sa zakonskom rateznom kamatom u dinarskoj protivvrednosti na dan isplate koja teče od 24.1.2004. godine, pa do isplate, kao i iznos od 41.000,00 dinara na ime troškova postupka po osnovu pravnosnažne i izvršne presude Opštinskog suda u Novom Sadu posl.br. P.4096/2000 od 20.3.2001. godine, a što su tuženi dužni priznati i trpeti. Obavezani su tuženi da tužiocu solidarno naknade troškove parničnog postupka u iznosu od 185.380,00 dinara.

Blagovremenom i dozvoljenom revizijom tuženi pobijaju drugostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primene materijalnog prava. Predložili su da revizijski sud preinači pobijanu drugostepenu presudu, ili da ukine u celini presudu drugostepenog i prvostepenog suda i predmet vrati na ponovno suđenje prvostepenom sudu.

Tužilac je podneo odgovor na reviziju, kojim je predložio da se revizija tuženih kao neosnovana odbije i tužiocu dosude troškovi odgovora na reviziju.

Ispitujući pobijanu drugostepenu presudu u smislu člana 386. Zakona o parničnom postupku, u vezi sa članom 491. stav 4.sada važećeg zakona o parničnom postupku, revizijski sud je našao da je revizija tuženih delimično osnovana u delu odluke o kamati na utvrđeni iznos strane valute, a da u preostalom delu revizija nije osnovana.

U provedenom postupku nisu počinjene bitne povrede odredaba parničnog postupka iz člana 354. stav 2. tačka 11. Zakona o parničnom postupku, na koje revizijski sud pazi po službenoj dužnosti, niti bitne povrede odredaba parničnog postupka na koje se ukazuje u reviziji, jer je drugostepeni sud vanjano ocenio žalbene navode koji su od odlučnog značaja za odluku po pitanju glavne stvari. Nije počinjena ni bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 354. stav 2. tačka 14. ZPP-a, jer dati razlozi o odlučnim činjenicama nisu u suprotnosti sa izvedenim dokazima.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju otac tuženih, GG, zaključio je ugovor o doživotnom izdržavanju sa svojom i tužiočevom majkom, sada pok. PP. Za uzvrat učinjenom izdržavanju od majke je dobio u vlasništvo stan u DD. On se po izričitoj volji pok. majke obavezao da će svom bratu (tužiocu) po smrti majke isplatiti 1/3 kupoprodajne cene ostvarene prodajom navedenog stana. GG je prodao predmetni stan ugovorom o prodaji zaključenim i overenim kod suda dana 22.7.1999. godine za kupoprodajnu cenu od 112.500 DEM u dinarskoj protivvrednosti. Tužilac je telefonom pozvan od strane advokata angažovanog u postupku prodaje, da dođe u advokatsku kancelariju radi preuzimanja njegove 1/3 dela od kupoprodajne cene prodatog stana. Tužilac se nije odazvao ovom pozivu ier se nije slagao sa bratovlievom odlukom da maićin stan proda. Nakon saznanja da se iza smrti

majke neće voditi ostavinski postupak, obzirom da je ugovorom o doživotnom izdržavanju izvršen prenos prava vlasništva na stanu na ime GG, tužilac je putem angažovanog punomoćnika poslao istom opomenu pred utuženje dana 23.5.2000. godine, koju je on primio 25.5.2000. godine, zahtevajući da mu u roku od 8 dana isplati iznos od 37.500 DM. Otac tuženih je ugovorom o poklonu, overenim kod suda 11.7.2000. godine, poklonio tuženima sve svoje nepokretnosti označene u izreci prvostepene presude. Neznajući za učinjeno darovanje, tužilac je dana 13.7.2000. godine podneo tužbu sudu protiv GG, a radi isplate duga. Pravnosnažnom i izvršnom presudom Opštinskog suda u Novom Sadu broj. 4096/2000 od 20.3.2001. godine obavezan je tuženi GG da tužiocu AA isplati iznos od 37.500 DEM u dinarskoj protivvrednosti na dan isplate, sa domicilnom kamatom zemlje valute u dinarskoj protivvrednosti na dan isplate počev od 22.7.1999. godine do isplate i troškove parničnog postupka u iznosu od 41.000,00 dinara. U toku pripremanja za pokretanje izvršnog postupka radi namirenja potraživanja po navedenoj sudskoj odluci, tužilac je saznao da je GG svu svoju nepokretnu imovinu poklonio tuženima. Utvrđeno je da je GG u toku trajanja navedene parnice uplatio u sudski depozit 24.11.2000. godine iznos od 225.000,00 dinara u korist tužioca. Rešenjem suda od 10.2.2003. godine usvojen je predlog tužioca, koji je predat sudu 22.1.2003. godine, da mu se iz sudskog depozita isplati 225.000,00 dinara.

Na osnovu pismenog nalaza i mišljenja veštaka odgovarajuće struke od 23.1.2004. godine, u prvostepenoj presudi je utvrđeno da je na iznos glavnog duga od 37.500 DEM obračunata i pripisana domicilna kamata počev od 22.7.1999. godine u iznosu od 3.034,83 DEM. Dužnik je delimično izvršio otplatu svog duga uplatom u sudski depozit navedenog dinarskog iznosa čija je protivvrednost na dan deponovanja iznosila 7.287,99 DEM, tako da je preostali dug 33.246,84 DEM, što preračunato u važeću stranu valutu iznosi 16.998,84 eura.

Na osnovu navedenih činjenica, pravilan je pravni zaključak nižestepeni sudovi da tužilac osnovano zahteva da sud utvrdi da je predmetni ugovor o poklonu navedenih nepokretnosti bez pravnog dejstva prema tužiocu koliko je potrebno za ispunjenje tužiočevog potraživanja u visini utvrđenoj u pravnosnažnoj i izvršnoj sudskoj odluci označenoj u izreci prvostepene presude. Pravilno je primenjeno materijalno pravo iz člana 280. stav 1. i stav 2, član 281. stav 3, član 283. st. 1. i 2, član 284. i član 285. ZOO, kada je tužbeni zahtev tužioca delimično usvojen u delu odluke o utvrđenoj visini tužiočevog dospelog potraživanja glavnice. Za takvu odluku nižestepeni sudovi su dali valjane razloge koje prihvata i revizijski sud, tako da se u reviziji tuženih neosnovano ukazuje na pogrešnu primenu materijalnog prava.

Nisu osnovani navodi u reviziji da je izreka prvostepene presude nerazumljiva, jer je određeno do kog iznosa navedena pravna radnja gubi dejstvo prema tužiocu. Revizijski navodi da je sud imao da utvrdi koji deo ugovora o poklonu je bez pravnog dejstva prema tužiocu ne stoje. Pravno dejstvo pobijanja odnosi se samo prema tužiocu i u odnosu na onaj deo u kome je preduzeta pravna radnja u korist tuženih izgubila pravno dejstvo prema tužiocu, a u meri potrebnoj za ispunjenje njegovog potraživanja. Pobijanom presudom utvrđeno je da predmetno punovažno pobijanje proizvodi dejstvo od momenta pobijanja pa u buduće. U postupku odlučivanja o predlogu za izvršenje na nepokretnostima i u toku sprovođenja tog izvršenja, sud će utvrditi do kog iznosa se prodajom nepokretnosti tužilac može namiriti. Po pravnosnažnosti rešenja o izvršenju i rešenja o utvrđivanju vrednosti nepokretnosti, sud će odrediti način i uslove prodaje, a šta je stvarna vrednost tih nekretnina opredeliće se datim ponudama za njihovu kupovinu na ročištu za prodaju nepokretnosti.

Neosnovano tuženi u svojoj reviziji navode da dužnik GG (njihov otac) nije insolventan. Prema odredbama člana 283. stav 4. ZOO, tuženi može izbeći pobijanje ako ispuni dužnikovu obavezu. U ovom slučaju, insolventnost dužnika je evidentna, jer isti do današnjih dana nije izmirio svoje dugovanje.

Nasuprot navodima u reviziji, savesnost tuženih nije od uticaja, jer su isti sporne nekretnine stekli besterenim raspolaganjem koje je izvršeno nakon dospelosti tužiočevog potraživanja, budući da je kuću njihove majke prodao otac tuženih još 1999. godine. Stoga je irelevantna okolnost da su nekretnine poklonjene pre pokretanja parnice u kojoj je tužiocu dosuđen sporni iznos.

Međutim, po oceni revizijskog suda pogrešno je primenjeno materijalno pravo kada je na dosuđeni iznos stranog novca određena zakonska zatezna kamata u dinarskoj protivvrednosti. U smislu člana 395. ZOO, pravnosnažnom i izvršnom presudom obavezan je dužnik GG da tužiocu AA isplati dosuđeni iznos u stranoj valuti sa domicilnom kamatom, sve u dinarskoj protivvrednosti, pa se na dosuđeni iznos stranog novca može dosuditi samo kamata određena od strane centralne evropske banke.

Na osnovu navedenog, primenom člana 393. ZPP-a, u vezi sa članom 491. stav 4. sada važećeg ZPP-a, revizija tuženih je odbijena kao neosnovana u delu odluke kojim je utvrđen iznos glavnice tužiočevog potraživanja, dok je u delu odluke o kamati primenom člana 395. stav 1. ZPP-a, u vezi sa članom 491. stav 4. sada važećeg ZPP-a, pobijana odluka je preinačena.

Revizijski sud je odbio zahtev tužioca da mu se naknade troškovi odgovora na reviziju, obzirom da izjavljeni odgovor nije doprineo pri rešavanju o izjavljenoj reviziji tuženih. S toga su tako nastali troškovi bili nepotrebni u parnici (član 166. stav 1. i stav 2, u vezi sa članom 155.ZPP-a),

Predsednik veća-sudija,

Dragiša Slijepčević, s.r.

Za tačnost otpravka

MZ